

Foaia Diecezană

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

Prețul abonamentului : Pe un an 240 Lei Pe jumătate de an 120 Lei Pe un pătrar de an 60 Lei Un număr 5 Lei Pentru străinătate pe un an . . . 300 Lei	APARE DUMINECA Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.	Prețul inserțiunilor : Pentru publicațiuni oficiale, concurse edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei

ASTRA.

Sunt aproape opt decenii de când intelectualii români de dincoace de Carpați în frunte cu capii celor două biserici românești, episcopul Andrei Șaguna și mitropolitul Al. Sterca-Șuluțiu pun bazele Astei.

Pline sunt de un robust idealism și de o iubire de neam neîntrecută — atât hârtia adresată locotenentei domnești din Sibiu, cât mai ales procesul-verbal dela constituirea Astei! Admirabilă și vrednică de cea mai pioasă pomenire este însuflețirea acelei gârzi a „intelighenței” românești, care s'a știut solidariza în vremea celei mai cumplite urgii! Documentele acelor vremuri descoper, peste realități, o fină înțelegere a situației, un adânc spirit de prevedere... Actele acelu început abia îngăduit de sus, dar cu atât mai tumultuos, scrise cu arhaică dulceață sunt a doua Scriptură sfântă pentru noi cei cari am cunoscut și un calvar național...

Ce ni-a dat nouă Astra în trecut?!

Ni-a dat întâiele abecedare românești, ni-a dat întâiele calendare pentru săteni; cărți de știință ni-a dat și de distrare și innobilare a sufletului: Astra ni-a fost nouă o adevărată Academie! A distribuit premii pentru scrierile valoroase, a încurajat talentele în formare. *Astra a purtat steagul nizuințelor noastre românești!*

Adunările generale ale Astei au fost adevărate parlamente românești, cum minunat le caracterizează p. profesor Lupaș. Aci, clocoțea conștiința românească, aci elitele noastre dospeau hrana spirituală care avea să întărească într'o luptă, în cele din urmă biruitoare!

Vatra și căminul Astei pentru noi au fost și vor rămâne un al doilea altar. Nu pentru că inițiatorii ei au fost bravii noștri conducători bisericești, nu pentru că preoții au constituit totdeauna ce mai activă echipă de muncitori pe sate, ci pentru că flacăra ei ni-a dogorît sufletul odată pentru totdeauna!

La 13 Noemvrie 1930 Majestatea Sa Regele Carol II n'a pregetat, la câteva luni după Restauratie, să coboare în mijlocul Adunării generale a Astei în Caransebeș unde a spus: „... o asociație cu un trecut atât de glorios în răspândirea culturii și luptei pentru unitatea națională nu poate fi privită decât cu cea mai mare bucurie!”

Astra, stegara noastră din trecut, trebuie să rămână mai mult decât un simbol și o amintire.

Astra, leagănul conștiinței noastre, astra făuritoare a culturii noastre unitare, întăritoare în necazuri și totdeauna prezentă la glasul datoriei, astra va purta și deacum înainte trâmbița de aur a nădejdiilor noastre.

În momentul când depun peana aud că din pricina învolburărilor ceasului de față, congresul proiectat să se țină la Cluj, s'a amânat.

Ci noi, cari am văzut nu odată zădărnici ale adunărilor făcute de jandarmul cu peană de cocoș, purtăm astăzi alte credințe și alte nădejdi: în fruntea Astei stă Marele Străjer al Neamului, Regele nostru iubit Carol II. Sub oblăduirea Lui înțeleptă zăticnirile de moment nu pot însemna nimic.

Și Astra va rămâne pe drumul ei de veghe.

Dr. Petru Rezuș: Tradiția dogmatică ortodoxă.

D-l Dr. Petru Rezuș, profesor la Academia Teologică din Caransebeș într'un studiu de 279 pagini se ocupă de problema Tradiției dogmatice ortodoxe. Incepând cu noțiunea și definirea Tradiției dogmatice autorul arată „fondul doctrinal al religiei creștine, propovăduit oral de Domnul nostru Iisus Hristos în întregime sa și dăruit nouă prin apostolii Săi și prin ei Bisericii, oricum s'ar fi păstrat de atunci, în verbul scris în Sfintele Evanghelii, sau în Sfântul Apostol, în verbul cântat în liturghii, mărturisit de sinoade, ori scris de sfinții Părinți, e o *Tradiție*, (*Traditio*, *Παράδοσις*“, p. 4).

„Această Tradiție cuprinde întreg fondul doctrinal al ortodoxiei, așa cum ne-a fost predat de Domnul nostru Iisus Hristos prin Apostoli, Bisericii și nouă, o numim „Tradiția dogmatică a Bisericii ortodoxe“ (p. 5).

După ce arată diferitele feluri de Tradiții: Tradiția domnească, Tradiția apostolică, etc., trece la analiza Tradiției dogmatice rom. catolică, vorbind pe larg despre Biserica romano-catolică și cum înțelege ea Tradiția. Papalitatea joacă un rol important și'n Tradiție, „fiindcă Papa se confundă cu Tradiția“, iar scolasticismul dogmatic culminează în rațiunea papală, care singură va încălca treptat sfântul tezaur al Tradiției dogmatice; umanul sanctificat își va urca mândria până a se identifica cu însăși Tradiția (*Ego sum traditio*) (p. 34). Biserica romano-catolică a suferit tradiționalismul și materialismul dogmatic, prin interpretările lui Bonald, Lamennais, Maistre, etc. Acești tradiționaliști dau lovituri papei. „Prin atacurile directe sau indirecte contra Sfintei Tradiții, creștinismul e minat la însăși bazele existenței sale. Problema revelației pusă și rezolvată eretic năruie orice putință de argumentare și respinge din principiu orice tratative“ (p. 48).

„Protestantismul și Tradiția dogmatică“ formează partea II-a a lucrării d-lui Dr. Petru Rezuș. Intreaga istorie a protestantismului este expusă dela origini și până'n zilele noastre. Dela Luther și trecând prin toate țările protestante, se arată învățătura reformată cu privire la Tradiție:

Lutheranismul dogmatic, calvinismul și zwinglianismul dogmatic, ereziile nenumărate, atacurile vehemente, protestantismul modern: german, francez și anglicanismul (pp. 72—115).

Tradiția dogmatică e înfățișată pe confesiuni, așa cum e păstrată, folosită și catolic continuată (catolicism); respinsă sau păstrată în parte (protestantism); sau acomodată „gustul unui popor (anglicanism).

Tradiția dogmatică ortodoxă cuprinde mai multe capitole. Ea este expusă mai pe larg și'n comparație cu catolicismul și protestantismul e înfățișată în adevărata ei lumină: „Bisericii i s'a încredințat sub timpuri un tezaur, pe care tradiția dogmatică l-a adus până la noi, observând legide o intrasingență și rigurozitate fără egal; tot Biserica acționează asupra acestui tezaur explicându-l și însușindu-și-l. Munca de pază alături tezaurului revelat se acopere cu munca de dezvoltare dogmatică a acestui tezaur“ (p. 123).

„Ortodoxia e tradițională prin excelență“. Tradiția dogmatică este redată sub dublul ei aspect: static și dinamic. Se explică pe larg: Vârsta apostolică, patristică, Tradiția dogmatică și ierarhia bisericească, raporturile între Sfânta Tradiție dogmatică și Sfânta Scriptură, aspectele, delimitarea, inventarierea Tradiției dogmatice, intoleranța, criteriile, folosirea și economia divină a Tradiției dogmatice (pp. 128—268). Urmează indicele bibliografice (pp. 281—301) și indicele analitic (pp. 303—307).

Lucrarea dl Dr. Petru Rezuș, profesor la Academia Teologică, ne pune în fața unei probleme dogmatice importante, și cu o rară competență. D-sa clarifică Tradiția dogmatică ortodoxă în comparație cu catolicismul și protestantismul. A adunat un material vast și foarte variat, dovadă indicele bibliografic (pp. 281—301). Ca metodă de lucru întrebuițează aparatul științific, documentar, de aceea lucrarea trebuie citită cu multă atenție, fiind dealtfel problemele dogmatice abstracte în general. Ea este indispensabilă teologului ortodox. Dl Dr. Petru Rezuș face parte din tinerii profesori creatori ai Academiei noastre teologice, cari strălucesc prin lucrările lor deschizând noi orizonturi vieții noastre ortodoxe...

Prof. Constantin Rudneanu.

Text biblic.

Săptămâna 22 după Rusalii.

„Și să nu dați uitării *binefacerea* și *dărnicia*; căci lui Dumnezeu, jertfe ca acestea îi plac“.

Evrei 13. 16

Dragi Străjeri,

Fapta bună, în străjerie este pusă în loc de frunte. Biserica noastră ne învață: să dai mai întâi, apoi să primești. Ce-i mai frumos, decât a ajuta pe deaproapele, a-i sări în ajutor la caz de nevoie și necazuri? N'ați simțit voi oare, că ori de câte ori faceți o faptă bună, sufletul vostru este fericit, plin de căldură, plin de lumină, întocmai ca al îngerilor; iar când poate s'a întâmplat să săvârșiți o neascultare, ori o greșală, vă simțiți întunecați, infrigurați, frământați în conștiință.

Gândul, că o faptă bună, o binefacere ori o dărnicie, este bineplăcută jertfă lui Dumnezeu, face și pe cei mai răi oameni, să fie darnici chiar cu jertfa vieții lor.

Dintr'o închisoare, a fugit un foarte periculos pușcăriaș. Acest om, pedepsit de judecata ome-nească, a fost socotit cel mai rău om pentru ținutul acela, deaceia a fost întemnițat la închisoare pe viață. După ce a fugit din închisoare, hoinărind prin codrii, flămând ajunge la o colibă și își face socoata cum să fure de acolo mâncare. Dar urechea lui aude plânsete și vaiete din colibă și intrând vede spre mirarea lui că și cei din casă erau gata să moară de foame. Fugarul le zise: Nu plângeți! Pe mine mă caută autoritățile și s'a pus pe capul mei cinci mii de lei, care sumă va fi a aceluia care le va spune unde mă aflu să mă prindă, iată sunt aici, duceți-mă la autorități și veți avea pâne.

Când s'a aflat fapta lui a fost grațiat și pus în rândul oamenilor liberi.

Dragi străjeri, aduceți-vă aminte de cuvintele bibliei: „Și să nu dați uitării *binefacerea* și *dărnicia*; căci lui Dumnezeu jertfe ca acestea îi plac“.

Sănătate!

Cosmogonia biblică și teoriile științifice.

De Pr. I. Firca.

(Continuare)

Faptele nu sunt pentru ea decât un punct de plecare pentru deducerea legilor generale și în prezența oricărui fapt particular ea caută această lege generală, tinzând apoi de aci la o tot mai largă generalizare¹⁾. În sfârșit știința orientează cunoașterea înspre cercetarea cauzelor: Ea se preocupă mai puțin de descrierea evenimentelor și de clasificarea faptelor decât de găsirea aceluia *pentru* pe care faptele și fenomenele îl impun minții cercetătoare. Așa că știința ar putea fi definită drept „o cunoaștere prin cauze“²⁾ și numai acela poate fi îndreptățit să vorbească în numele ei — după restricțiunea aceluiaș mare maestru al științelor din vechime, Aristotel — care a cercetat „cauzele și temelia lucrurilor“³⁾. Rezultatele spirituale câștigate în acest chip, vor fi expuse apoi sistematic, după legăturile lor logice⁴⁾.

Dela această semnificație generală a noțiunii de știință, pentru a putea ajunge la caracterul special al științelor pozitive sau exacte — ceea ce interesează în această expunere — va trebui analizată mai întâiu acea *realitate* pe care o prelucrează rațiunea în cunoașterea științifică. Un prim răspuns — urmând originala expunere a domnului profesor I. Gh. Savin din Cursul de Apologetică — este că realitatea, una în totalitatea ei cu toate variatele forme de manifestare posibile, este atât de natură *spirituală* cât și de natură *materială* (aceste două aspecte ale ei încadrându-se în ordinea *naturală*) pe lângă care există și o ordine *supranaturală*. Putem socoti dar *trei fețe* ale aceleiași realității: *realitatea fizică*, dacă o considerăm după spațiu, *realitatea istorică*, dacă o considerăm în timp și *ideală* sau *supranaturală*, când e considerată afară de timp și spațiu, adică „sub speciae eternitatis“.

Dacă prelucrarea științifică se face mai mult prin *individualizare* considerând notele individuale și particulare, avem *realitate istorică* sau *culturală*, o realitate în stare de succesiune, în care nu găsim atât legi, cât indivizi ori persoane și lucruri realizate de ei.

Dacă prelucrarea acestei realități se face sub raportul a ceea ce este *permanent* și *neschim-bător*, avem *realitatea noologică*, metafizică sau ideală, obiect de cercetare al filosofiei și teologiei.

1) Cf. A. Michel, idem; Cf. Poincaré „Morala și știința“ p. 23

2) Cf. A. Michel, art. cit. col. 1595.

3) Cf. Hettinger: „Apologie de Christenthums“, Fr. i. Br. 1899, I. Band, p. 61.

4) Cf. Bettex, op. cit. p. 187.

Și în sfârșit dacă prelucrarea se face prin *generalizare*, adică scoțând notele comune ale mai multor lucruri coexistente, avem procedeul științelor exacte, în care (prin generalizare) lucrurile dispar și rămân *legile*. Materia sau realitatea fizică se pretează în special la acest procedeu de cercetare⁵⁾.

Acesta din urmă este domeniul propriu al științelor *fizico-naturale, pozitive sau exacte*, circumscris aceluși fel de cunoaștere, umană care merge unde se întinde observația și experimentul⁶⁾, dacă avem în vedere metoda folosită. Iar caracterul lor propriu se menține prin examinarea amănunțită a fenomenelor naturii, expunerea sistematică a concluziilor la cari se ajunge, generalizarea sau abstractizarea lor până la stadiul în care pot fi transpuse în limbajul matematic al ecuațiilor, sub numele de *legi*.

(Urmează)

Din scrierile presbiterului Cajus sau Gajus și ale altor scriitori bisericești.

De: Pr. Ioan Nicorescu.

Cajus sau **Gajus**, de origină necunoscută, probabil un învățcel al lui Irineu¹⁾ a venit în Italia, a trăit și activat ca presbiter și scriitor bisericesc sub papa Zephyrinus (202—219) în Roma²⁾. A murit probabil la 217 d. H.

Ca istoric erudit și elocvent apologet al religiei creștine, s'a bucurat de mare vază.

Din scrierile sale până la cele mai de pe urmă neînsemnate fragmente, toate s'au pierdut; așa disputa sa cu Proclu *διήλογος πρὸς πρόκλον* (disputatio cum Proclo).

Dânsul a avut adevărat în Roma o dispută publică cu conducătorul Montaniștilor, pe care a prelucrat-o în formă de dialog. Ieronim a cunoscut-o și a considerat-o de eminentă.

Alte scrieri, precum: Parvus labyrinthus, De universo, i s'au atribuit lui dela început, dar pe nedrept, acelea sunt ale lui Hippolytus. Tot asemeni s'a considerat, dar fără bază ca autor al așa numitului fragment Mûratoric.

În disputa sa se exprimă despre martiriul

celor doi apostoli și mormintele lor din Roma: „Eu pot însă arăta semnele de biruință ale apostolilor. De voiești să mergi la Vatican, ori spre drumul spre Ostia, tu vei găsi semnele de biruință ale acelor cari au fondat această biserică³⁾).

Apologeții,

ale căror scrieri, toate, ori până la puținele fragmente s'au pierdut.

La secolul lui Iustin aparțin și alți scriitori apologeti creștini, cari înainte și după dânsul au trăit, ale căror scrieri, toate, ori unele afară de puține fragmente, sau pierdut.

Dintre cei mulți amintim aci pe părintele *Quadratus*, un învățcel al Apostolilor și episcop în Atena (pe la 125), un bărbat plin de înțelepciune și credință apostolică. El a fost înzestrat și cu darul prorociei, încheindu-și viața cu moartea de martir⁴⁾.

El a scris o scrisoare de apărare pentru creștini și a prezentat-o împăratului Hadrian, în Athena, pe când acesta acceptase misterii eleusinice și fu atârnat de către dușmanii creștinilor, ca să-i persecute pe aceștia.

În același timp și din aceleași motive, *sf. Aristide*, un creștin convertit și foarte elocvent filosof în Atena⁵⁾, care ca creștin purta haina — toga — filosofică, a prezentat aceluiași împărat o scrisoare de apărare, care a fost atât de strălucită, încât și filosofi păgâni au prețuit-o și o au citit, care însă durere, întregă s'a pierdut.

În timpul mai nou s'a aflat din această scriere o parte însemnată în traducere armeană și s'a publicat de către Mechitariști la „sf. Lazar“, în Veneția⁶⁾. Această traducere datează din secolul al cincilea, al așa numitului veac de aur, al literaturii armene și după părerea editorului, se consideră ca isvorită din textul original.

Scrierea (vorbirea) adresată direct împăratului începe așa: Din contemplarea lumii se vedează existența unui singur Dumnezeu. Se definește apoi Dumnezeu, ca ființa cea mai înaltă, a cărei temelie e întru Sine, necuprins, nemăsurat, nespus și „nemuritoarea Înțelepciune“, fără de început și sfârșit, veșnic deplină este. Mai departe se tractează despre cele patru seminții ale oamenilor și despre creștinism.

Hristos este Fiul lui Dumnezeu, cel mai înalt și ni s'a revelat dimpreună cu Sf. Duh. „Dânsul s'a pogorit din cer... s'a întrupat din

5) Cf. I. G. Savin „Curs de Apologetică“, pp. 53—54.

6) Isidor Todoran, op. cit. p. 154.

1) Cajus se consideră îndeobște identic cu învățcelul lui Irineu, care a decopiat dintr'un manuscris al lui Irineu martirul Sf. Policarp. Marty. s. Polyc. c. 22.

2) Photinus (cod. 48) afirmă: Cajus a fost episcop și anume fără scaun episcopesc *ἐπίσκοπος τῶν ἔθνων*, episcopus gentium, vezi Döllinger, Hippolytus și Kallistus p. 4.

3) Eusebiu II. 28. Cele trei rămășițe micițe la Galland. T. II. și Migne. s. gr. I. 10. Ceillier, T. II. (ed. 2 T. I.).

4) Eusebiu III. 38; IV. 4. Ieronim de vir. ill. c. 19.

5) Philosophus elyquentissimus. Ieronim I. c. c. 20 Euseb. I. c.

6) S. Aristidis philosophi Atheniensis *Sermones duo*, în traducere latină, Veneția 1878 p. 23. Rummier, de Aristidis philosophi Atheniensis duobis sermonibus apologeticis. Posen 1881.

Fecioara Maria... și s'a născut după trup din Fecioara Maria, Născătoarea de Dumnezeu". A trimis pe cei doisprezece apostoli ai săi în lume, ca dâșii, prin dumnezeiasca și minunata lumină, cu minunile ce le-a săvârșit, să învețe pe toate popoarele. Și învățăturile au răsărit și au adus rod până în ziua în care a chemat pe toată lumea la lumină").

Cealaltă vorbire, după părerea editorului tot a lui Aristide — în original se numea „Aristóus, un filosof din Athena” — e un tractat despre: **De clamare latronis et Crucifixi responsione** (despre strigarea tâlharului pe cruce și răspunsul Răstignitului). În acest text se caracterizează foarte vioi scena și deduce cu mult spirit, dumnezeirea Celui Răstignit, care peste tot luat, formează o prețuită scriere.

Se regretă mult pierderea minunatei apologii a lui *Apollinarius, episcopul Hierapoliei*, în Phrygia trimisă împăratului Marc Aureliu. Apollinarius fusese unul dintre cei mai renumiți și erudiți episcopi, care mai scrisese încă „cinci scrieri contra păgânilor” și alte două scrieri „despre adevăr”.

Prezentându-se Montanus cu minunatele sale revelațiuni despre Paraclet în dieceza sa, — l-a combătut neadormitul păstor prin mai multe epistole și scrieri⁷⁾.

Un alt bărbat zelos și cu cunoștințe profane și religioase și mare apărător al Bisericii, și antagonist al Montaniștilor a fost *Miltiades*, pe timpul împăratului Commodus. El a compus o scriere de apărare și a înaintat-o acestui împărat, învingând prin două scrieri pe Păgâni și Iudei⁸⁾.

Serapion, începând dela 191 a fost episcop în Antiohia. A atras atenția creștinilor asupra ereziei montanistice, prin o scriere pastorală, semnată de mai mulți episcopi. Prin o altă scriere a căutat să couvertească pe creștinii trecuți la iudaism în urma unei persecuțiuni. Iar prin o a treia scriere explică unei comunități din Cilicia, rătăcirile evangheliei apocrife, atribuită lui Petru. (Euseb. IV. 22; VI. 12. Ieronim c. 41).

În același timp, a scris — contra lui Montanus și celor două însoțitoare ale lui, Maximilla și Priscila și a profetiilor lor — *Apollonius*, un bărbat de mare elocință, o lucrare amănunțită și eminentă în care caracterizează pe cele două femei, ca neserioase și robite de nebunia modei.

7) De Deo sapienter loqui ab ipso Deo mihi datum est, et pro meis viribus locutus sum, quin tamen altitudinem imperscrutabilis magnitudinis Ejus comprehendere possem. Sola fide vero illum glorificans adoro. Pag. 9.

8) Eusebiu IV. 22; VI. 12. Ieronim c. 41.

9) Eusebiu V. 20. 32. Ieronim, c. 39. Scrisoarea către Montanus o numește aceasta: Volumen praecipuanim.

Dânsul s'a remarcat sub împăratul Commodus și Septimiu Sever (180—211). Lucrarea sa a făcut mare impresie, încât Tertulian, ca montanist a ținut s'o combată. (Euseb. V. 21. Ieronim, c. 40).

Un altul, *Apollonius* sau *Apollinarius*, precum îl numește Ieronim, — senator în Roma și cu vază pentru erudițiunea și filosofia sa, — a mărturisit crezul creștinesc. El adevărat fusese denunțat de către sclavii săi, împăratului Commodus și senatului că e creștin; dreptce s'a prezentat în planul ședinței publice cu scrisoarea sa de apărare. Dar înzadar, deoarece era în vigoare pentru creștini legea (dela împăratul Traian) ori a se lăpăda de credință, ori a muri. (Euseb. V. 24. Ieronim, c. 42).

(Urmează)

Predică.

Veniți fiilor, ascultați-mă pe mine, frica Domnului voi învăța pe voi.
Ps. 34, 12.

(Continuare)

Familia dăruită de Dumnezeu cu copii buni este o binecuvântare de sus, este ca o grădină cu tot felul de pomi roditori, cartea sfântă zice: „Fiul înțelept veseleşte pe tatăl său iar cel nebun întristează pe mama sa”. (Prov. 15, 20). Copiii cari nu fac voia părinților, nu-i ascultă, îi vatămă, sau îi bat își atrag încă aici pe pământ mânia lui Dumnezeu, fără a-i blăstăma părinții, căci iată ce zice sfânta Scriptură: Blăstămat să fie celce va disprețui pe părintele său sau pe muma sa (V. Moisi 27, 16), iar într'alt loc: Binecuvântarea tatălui întărește casele fiilor, iar blăstămul mamei desrădăcinează temelile. (Sirach) Oare nu s'ar putea, iubitorilor, să revenim și noi cei de azi la obiceiurile de demult, ca cei tineri să nu treacă pe lângă bătrâni ca pe lângă un zid părăsit fără să le dea măcar bună ziua. Cât de frumos obicei era, când femeile și fetele se sculau de pe scaun la trecerea bărbaților și a bătrânilor pe stradă. Cinstea și omenia ce o dăm noi azi bătrânilor ni-se va da și nouă când îmbătrânim, dacă așa ne-am deprinde să facem cât trăim.

În vechea Grecia era un oraș cu numele Sparta, vestit pentru cinstea ce se da acolo bătrânilor. La jocurile așa numite olimpice se adunau zeci de mii de oameni. Un bătrân venind târziu n'a mai găsit loc și căutând și ajungând unde erau tinerii spartani, toți aceștia s'au sculat în picioare făcând loc bătrânului. Auzind că sunt

spartani a zis moșul: Din bătrâni am auzit că numai în Sparta e bine să îmbătrânească omul. Ca acești tineri din Sparta ar trebui să fie și azi toți tinerii noștri, atunci n'am vedea ceeace vedem la fiecare pas, bătrâni părăsiți sau chiar bătuti de proprii lor copii, alungați afară în timp de iarnă, sau cerșind din sat în sat după ce și-au predat averea copiilor lor. A dispărut frica de Dumnezeu, rușinea de oameni; desfrâul, beția, nerușinarea au cuprins mințile oamenilor, uitând de celce a zis că „temerea de Dumnezeu înmulțește zilele iar anii celor fărădelege se scurtează”. (Pilde 10, 27).

Deci, dacă ați văzut tot ce fac părinții pentru binele și fericirea copiilor lor, oare nu vă veți înflora când veți auzi pilde urmate de grele pedepse croite de Dumnezeu încă aici pe pământ celor ce au batjocorit, au amenințat cu moartea sau au ucis pe părinții lor, că știut este că pe care-l binecuvântă părinții, îl binecuvântă și Dumnezeu și pe care-l blastămă părinții este blastămat și de Dumnezeu. Din multe un exemplu. Era prin anul 1908. Un vecin al meu, om în vârstă avea un fiu însurat dar rău, iute la mânie, nesupus părinților. În toamna aceluia an într'o seară ajunge la grele vorbe cu tatăl său. Nici una nici alta fiul sare cu cuțitul să înjunghie pe tatăl său, la zbieretele mamei se retrage, iar bietul tată în amărăciunea sufletului său a zis către acest Cain: cu tata de cuțit să mori! N'au trecut de atunci decât câteva luni. În ziua de Sf. Ioan Botezătorul acest fiu blastămat de tatăl său, eșind îndeseară dela un cunoscut dela praznic, sătul de mâncare și beutură să duce și la birt și încă în noaptea aceea într'o încăerare urmată de cuțite și bătăi cade mort în stradă. A stat aci întins pe pământ 3 zile spre spaima și mirarea tuturor.

Voi tinerilor, cari sălțați de bucuria vieții și mult doriți să trăiți pe pământ, nu amăriți bătrânețele părinților voștri, nu le tulburați liniștea ce li-se cuvine după îndelungate nevoi și lipsuri, lăsați-i să coboare mângăiați și împăcați în mormânt, ca și voi să aveți tihnă și folos de ceeace vă lasă ca moștenire. Aveți milă de ei și stimă cât sunt în viață, după moartea lor inzadar veți vărsa lacrimi, vaetele voastre nu le vor ușura povara întristării cu care s'au pogorit în mormânt. Faceți-vă vrednici de numele părinților voștri, munciți și vă rugați, ca cerul să binecuvinteze truda mânilor voastre.

Păcat mare au toți aceia cărora părinții le-au predat averea și acum nu numai că își bat joc de ei dar îi lasă flămânzi, goi, sau îi alungă de sub acoperișul casei pe care ei au zidit-o. Oare aceștia nu se tem de pedeapsa de sus nici de

fulgerile cerului? Cugetați ce este bine și frumos, că nici fiarele pădurii nu fac cu puii lor sau cu bătrânii lor ceeace fac mulți copii cu părinții lor „pentru care vine mânia lui Dumnezeu peste fiii neascultării”. (Colos. 3, 6). Voi cei tineri supuneți-vă celor bătrâni, zice apostolul Petru, așa veți plini legea lui Hristos. Amin.

Nicolae Văleanu
preot.

(Sfârșit)

Ș T I R I

Parastas pentru Patriarhul Miron. Implinindu-se jumătate de an dela moartea preafericitului Patriarh Miron, Sâmbătă în 9 Septembrie s'a săvârșit parastas în Catedrala din Caransebeș. Parastasul s'a oficiat în prezența P. S. Părinte Episcop și a membrilor gremiului eperhial de un sobor de 3 preoți și 1 diacon.

Hirotonire. Prea Sfințitul Părinte Episcop a binevoit să hirotonească întru preot pe *Trifon Grozavescu* numit în parohia *Drinova*.

† **Preotul Ioan Grozavescu din Cornereva** după scurte snferinți a trecut la vecinicie. Raposatul a fost preot distins cu brâu roșu pentru caracterul său de păstor sufletesc bun și blând. În timpul de urgie a știut să țină aprins focul dragostei de neam în inima păstorilor săi dârji dela munte cari de multe ori au plătit cu viața intrasigența lor românească. Trăind în cea maderplină armonie cu colegul său paroh au ridicat cu jertfe proprii o cruce în piața comunei cu inscripția: „*Fie, Doamne, mila ta spre noi, precum am nădăjduil și noi intru tine*”. Pentru acest lucru Ungurii li-au proces de trădare... Astăzi în fața dreptului Judecător va primi cununa celor aleși ai Lui!

Dumnezeu să-l odihnească în pace!

Necrolog. George Ciocoiu parohul distins din comuna Hitiaș — pensionar — cuprins de un morb greu, după scurte suferințe a încetat din viață Miercuri în 30 August a. c. la 4 oare dimineața, în sanatorul Bega din Timișoara în etate de 74 ani și dupăce a slujit la altarul Domnului 52 de ani.

Corpul neînsuflețit la dorința exprimată cu o zi înainte de moarte, Joi în 31 August a. c. a fost transportat cu salvarea la Buziaș unde din casa fratelui său a preotului Avram Ciocoiu a fost dus în sf. Biserică. Sfta Liturghie a fost săvârșită de Prea On. Domn protopresbiter Ioan Geția, înconjurat de preoții: Em. Pirtea din Sârbova, Remus Cloambeș din Racovița, Nicoalae Drăgan din Silagiu și Toma Rădulescu din Cheveresul-mare.

După sfta Liturghie i s'a făcut prohodul, la finea căruia Prea On. Domn protopresbiter Ioan Geția a rostit o cuvântare în care a descris viața și activitatea rodnică a repositului preot, care în aceeași parohie mixtă cu uniți, a avut mult de suferit și luptat pentru întărirea poporului în dreapta credință.

În urma acestui merit Prea Sfințitul Episcop diecesan l'a distins cu dreptul de a purta brâu roșu, pe care la și bine meritat.

A luat parte mult popor și din comuna Hitiaș, bărbați și femei multe, cari au dat cinstea cea mai de pe urmă părintelui lor sufletesc, rugând pe Dumnezeu ca să-i așeze sufletului unde dreptii odihnesc.

În veci pomenirea lui!

Războiul pe care nimeni nu l-a dorit, a izbucnit acum o săptămână între Germania și Polonia. Conform garanțiilor date polonezilor, Anglia și Franța au intrat și ele în războiu. În apus războiul se dă mai mult cu aviația, în aer deci și pe mare, iar în răsărit pe uscat.

Sesiile parohiale sunt scutite de impunerile comunale. Păr. Iova Drăghina din Mâtnicul-mare ne trimite următorul proces-verbal din care reiese că sesiunile parohiale nu pot fi grevate cu impozit comunal.

Comisia de apel de pe lângă primăria comunei Mâtnicul-Mare cu sediul la judecătoria mixtă Lugoj.

Nr. 2756/1939.

PROCES-VERBAL

Dresat azi 22 Mai 1939.

Noi Aurel Literat judecător în calitate de prezident al comisiei de Apel de pe lângă comuna Mâtnicul-Mare asistat de D-nii Tiberiu Tocăniță notar, ca delegat al primarului și Moisa Ilie ca delegat al contribuabililor, grefier fiind dl Victor Gaboră, procedând la judecarea apelului făcut de apelantul Iova Drăghina în contra impunerilor cu diferite taxe comunale pe seama comunei Mâtnicul-Mare.

La apelul nominal s'a prezentat apelantul Iova Drăghina care își susține apelul făcut, se abate dela argumentările arătate în scris, precizând că din impunerile făcute nu atacă taxa de coș 20 Lei, taxa sanitară de 1% în sumă de 180 Lei și nici taxa pentru drumuri de 0,5% în sumă de 90 Lei, excepționând numai echilibrarea bugetului în suma de 2517 Lei și 450 Lei drept pază, pe motiv că aceste impuneri nu au bază legală, ne existând regulament aprobat în privința pazei și lipsind încuviințarea prealabilă a Ministerului de Interne și Finanțe în privința echilibrării bugetului, cere deci anularea impunerii în privința acestor două titluri.

Comisia examinând actele oficiale înaintate de primărie prin delegatul primarului, ca justificare a impunerilor făcute. Și văzând că deși potrivit art. 167 Legea Administrativă prevede posibilitatea înființării și respective impunerii cu taxe, în care ar intra și taxa de pază, condiționează aceste impuneri de existența unui regulament aprobat; iar în privința echilibrării bugetului art. 165 din Lege prevede posibilitatea înființării acestor cote adiționale suplimentare numai cu condiția încuviințării din partea Ministerelor de Interne și Finanțe.

Văzând că din actele înaintate de primărie nu se constată existența aprobării pentru taxe de pază și nici a încuviințării Ministerelor pentru echilibrarea bugetului și astfel în privința acestora apelul fiind întemeiat urmează a se admite pentru care motive comisia în numele legii

DECIDE:

Admite apelul apelantului Preot Iova Drăghina și anulează impunerea cu suma de 2517 Lei, drept echilibrarea bugetului și cu suma de 450 Lei, drept pază, făcute de către comisia de impunere de pe lângă primăria comunei Mâtnicul-Mare prin procesul-verbal Nr. 1 din 13 Februarie 1939. Urmează semnăturile.

Mașină de treierat.

Cu putere de 10 cai mânăta cu benzină în stare bună se vinde din mână liberă la

DIMITRIE RĂBĂGIA

Caransebeș Str. Ep. Popea Nr. 30.

10—10

Publicațiune de licitație.

În baza aprobării Venerabilului Consiliu eparhial No. 4853 ex 1939, din 12 August a. c., Consiliul parohial publică licitație pentru facerea iconostasului în sculptură, pictarea și zugrăvirea interioară a bisericii ort. rom. din Năidaș, jud. Caraș, *pe ziua de 1 Octomvrie 1939 orele 2 d. m.* în localul școlii primare din loc.

1. Licitanții vor depune oferte închise la Oficiul parohial local, împreună cu vadiul de 6% din prețul lucrărilor în numerar, sau efecte, până la data de 1 Octomvrie a. c. înainte de ora 2 d. m. când se va începe licitație verbală.

2. Planurile și devizele se pot vedea la Oficiul parohial.

3. Spesele planurilor și devizelor privesc pe antreprenorii cari vor lua asupra lor lucrările.

4. Participanților nu li-se acordă nici un fel de spese.

5. La licitație se admit numai pictori autorizați de Onor. Minister al Cultelor și Artelor.

6. Consiliul parohial își rezervă dreptul de a preda lucrările acelor antreprenori în care are mai mare încredere.

7. Contractările devin obligatorii pentru maestrii cărora li-se va acorda încreșterea imediat după semnare, iar pentru comuna bisericească, numai după aprobarea Venerabilului Consiliu Eparhial

Năidaș, la 27 August 1939.

Romul Pitic,

notarul cons. par.

L. S.

Pr. Ilie Crivacucia,

preș. cons. parohial.

Judecătoria mixtă Orșova, secția c. f.

No. 465/1939 cf.

Extras din publicațiune de licitație.

La cererea de executare făcută de urmăritoarea Banca Banatului Institut de Credit și Comerț din Caransebeș, contra urmăritei Ana Mageriu, judecătoria a ordonat licitațiunea execuțională, în ce privește imobilele situate în circumscripția judecătoriei Orșova și înscrise în cf. no. 4197 a comunei Mehadia și anume: 1/2 parte din casa no. 412 cu intravilan, de 131 $\frac{1}{2}$ stjp. cu prețul de strigare de 36.000 Lei, pentru încasarea creanței de 57.772 Lei capital și accesorii.

Licitațiunea se va ține în ziua de **30 Septemvrie 1939, orele 3 d. m.**, în casa comunală a comunei.

Imobilele supuse la licitație nu pot fi vândute decât numai cu un preț mai mare decât prețul de strigare.

Cei cari doresc să liciteze sunt datorii să depoziteze la delegatul judecătoresc 10% din prețul de strigare drept garanție în numerar și să semneze condițiunile de licitație.

Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat decât cel de strigare, este dator să întregască imediat garanția, fixată conform procentului prețului de strigare, la aceeași parte procentuală a prețului ce a oferit (§ 25, XLI 1908).

Orșova, la 15 Iunie 1939.

Jud. ss. **Niculescu.**

ss. **Mateiu dir. c. f.**

Judecătoria mixta Caransebeș, secția c. f.

Nr. 1129/1939 c. f.

Publicațiune de licitație și condițiunile de licitație.

In cauza de executare pornită de urmăritoarea Băncile Bănățene Unite din Timișoara contra urmăritului Oberdorfer Iosif și soția sa născ. Mischek Fani dom. în Caransebeș, la cererea urmăritoarei, Judecătoria ordonă: Licitațiune execuțională în baza art. 144, 146 și 147 din legea LX din 1881, asupra imobilului înscris în c. f. a comunei Caransebeș, din circumscripția Judecătoriei Caransebeș Nr. prot. c. f. 1836 Nr. de ord. A. + 1 Nr. top. 1874 Casa Nr. 645 și moară în Intravilan 107 stp. Prețul de strigare 76.000 lei, Nr. de ord. A. + 3 Nr. top. 2044/1 Grădină în intravilan 1480 stp. Prețul de strigare 11.472 lei, pentru încasarea creanței de 439.827 lei capital interese de 7% dela 30 Septemvrie 1933, cheltueli de proces și de executare de 6752 lei, fixate până acum, cheltueli de 2786 lei, fixate până acum pentru cererea de licitațiune.

Fixează termen pentru ținerea licitațiunii, pe ziua de 18 luna Sept. anul 1939 ora 9 a. m. în localul oficial al Cărților funduare.

In baza art. 150 legea LX din 1881, și a legii pentru unificarea unor dispozițiuni referitoare la executarea silită din 1930, condițiunile de licitație se stabilesc după cum urmează:

1. Imobilul supus la licitație, nu poate fi vândut cu preț mai mic decât prețul strigării, redus cu 25% (art. 7 Leg. 1930).

2. Cei cari voesc să liciteze sunt datorți să depoziteze la delegatul judecătoresc drept garanție 10% din prețul de strigare în numerar, ori să predea aceluiaș delegat chitanța de depozitarea judecătorească prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație (art. 147, 150, 170 legea LX din 1881, art. 21 XLI 1908) și să facă proba cetățeniei române cu certificat de naționalitate, care se va anexa la procesul verbal de licitație conform ord. Nr. 47.441/1927 M. J.

3. Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat decât cel de strigare este dator să completeze imediat garanția fixată după procentul prețului de strigare până la acelaș procent al prețului oferit. Dacă nu îndeplinește această îndatorire, nu se va ține seama de oferta sa și nu mai poate lua parte la licitație, care se va continua fără amânare.

Caransebeș, la 21 Iunie 1939.

Judecător **Leo Petö.**Dir. c. f. **D. Lăzărel**

Pentru conformitate:

D. Lăzărel directorul c. f.**Judecătoria mixtă Caransebeș secția c. f.**

Nr. 1333/1939 c. f.

Publicațiune de licitație și condițiile de licitație.

In cauza de execuțională pornită de urmăritorul Firma Banca Graniței din Caransebeș contra urmăritului Petru Hasineși dom. în Caransebeș, la cererea urmăritorului judecătoria ordonă licitațiunea execuțională, în baza art. 144, 146 și 147 din Legea LX. din 1881, asupra imobilului înscris în c. f. a comunei Caransebeș Nr. coalei

Redactor responsabil: NICOLAE CORNEAN, consilier eparhial.

cf. 1835 Nr. top. 1063/2. Grădină în Intravilan 65 stp. Prețul de strigare Lei 5000, pentru încasarea creanței de Lei 30.000, capital interese de 3% dela 7 Aprilie 1934, spese de proces și de executare de 2744 lei, fixate până acum, spese de 754 lei, fixate acum pentru cererea de licitațiune.

Fixează termen pentru ținerea licitațiunii **pe ziua de 29 Septemvrie 1939 ora 9 a. m.** în localul oficial al cărților funduare.

Caransebeș, la 4 Iunie 1938.

Judecător **Leo Petö.**Dir. c. f. **D. Lăzărel.**

Pentru conformitate:

D. Lăzărel directorul c. f.

Ripizi, cruci mari, pentru ripizi, sfeșnice pentru ripizi, chivoturi, policandre, sfeșnice mari cu mai multe brațe, toate lucrate din lemn de un anume lucrător adânc cunoscător al obiectelor bisericesti în stil bizantin; în condițiuni superioare se află de vânzare la **LIBRĂRIA DIECEZANĂ**, cu următoarele prețuri:

Ripizi Nr. 1 à 700 lei

"	"	2	"	850	"
"	"	3	"	1100	"
"	"	4	"	850	"
"	"	5	"	950	"
"	"	6	"	850	"

Crucl mari pentru ripizi Nr. 1 à 850 lei

"	"	"	"	2	"	950	"
"	"	"	"	3	"	850	"
"	"	"	"	4	"	700	"
"	"	"	"	5	"	800	"
"	"	"	"	6	"	950	"

Sfeșnice pentru ripizi Nr. 1 à 160 lei

"	"	"	"	2	"	160	"
"	"	"	"	3	"	190	"

Chivoturi Nr. 1 à 5500 lei

"	"	2	"	3500	"
"	"	3	"	4000	"

Policandre Nr. 1 à 2900 lei

"	"	2	"	4800	"
"	"	3	"	4600	"
"	"	4	"	1850	"
"	"	5	"	3800	"
"	"	6	"	5000	"

Sfeșnice mari în fața Sf. Altar:

Nr. 1 à 1700 lei
" 2 " 1100 "
" 3 " 1000 "
" 4 " 1890 "
" 5 " 2000 "
" 6 " 2000 "

Crucl cu stativ mici 220—250 lei

Apostolul Ediția de Sibiu
se poate comanda la **Librăria Diecezană.**

Tiparul și editura Tipografiei Diecezane Caransebeș.